

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ศึกษาความก้าวหน้าในการเรียนจากชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่อง การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 59 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาปีที่ 2 สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าและสาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียน 3/2550 จำนวน 43 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

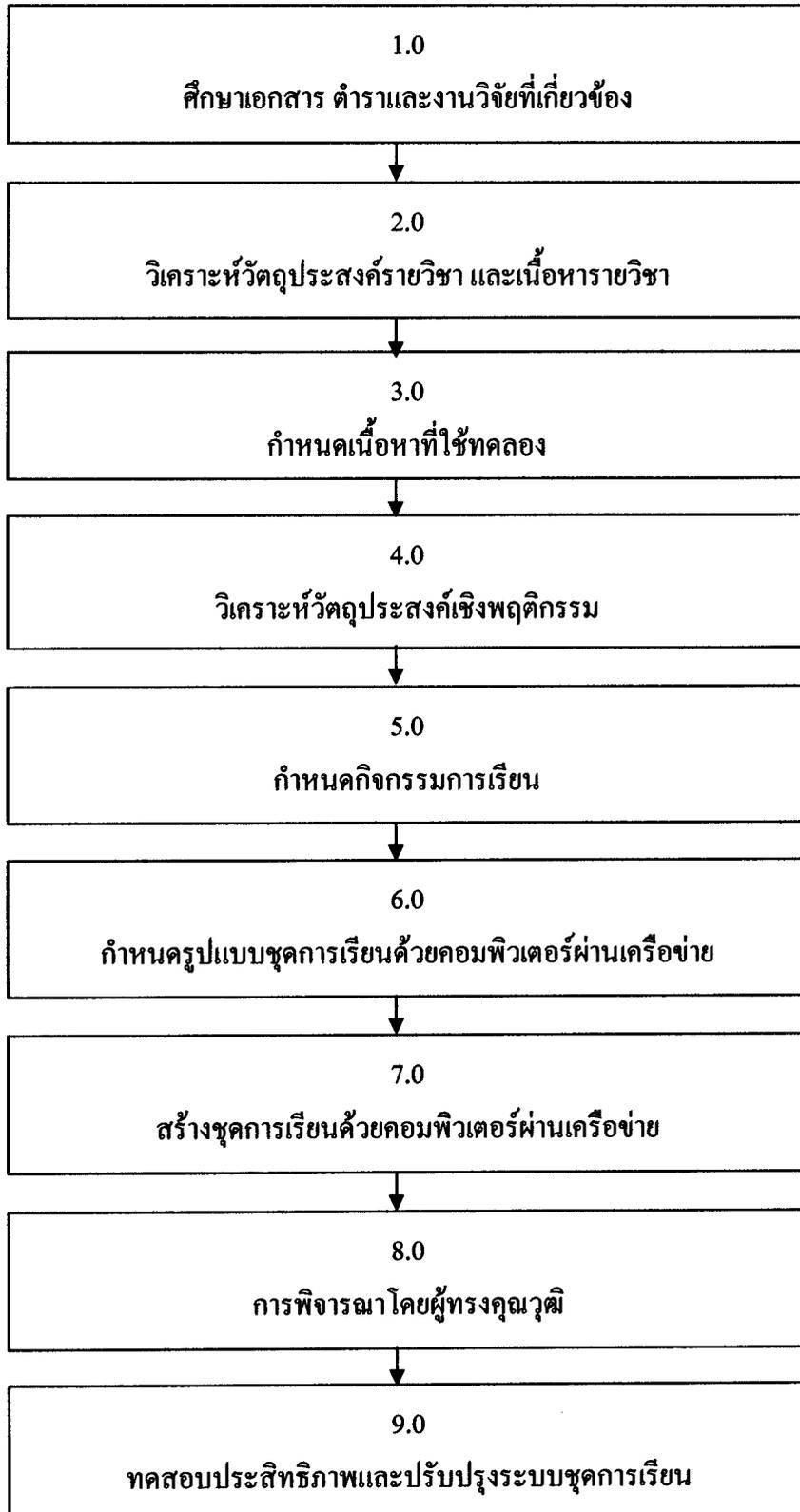
ผู้วิจัยได้นักศึกษาสาขาวิศวกรรมไฟฟ้าและสาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย โดยพิจารณาจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษาในภาคเรียนที่ 3/2550 เพื่อนำไปทดสอบประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย 3 ขั้นตอน คือ ทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวจำนวน 3 คน ทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่มจำนวน 10 คน และทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามจำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) เครื่องมือที่เป็นต้นแบบชิ้นงานวิจัย ได้แก่ ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่อง การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย (2) เครื่องมือวัดผลลัพธ์และ (3) เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

2.1 เครื่องมือที่เป็นต้นแบบชิ้นงาน

เครื่องมือที่เป็นต้นแบบชิ้นงานในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่อง การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ (1) เรื่องการถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา (2) การผลิตแผ่นภาพโปร่งใส และ (3) การผลิตสไลด์คอมพิวเตอร์ โดยผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนการสร้าง 9 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับระบบการผลิตชุดการเรียน ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย เพื่อใช้เป็นกรอบความคิดในการสร้างชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์รายวิชา และเนื้อหาวิชา โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชา วิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2.2 วิเคราะห์เนื้อหาวิชา วิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เพื่อแบ่งหน่วย การสอน โดยผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็น 15 หน่วยการเรียน ดังนี้

หน่วยที่ 1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา

หน่วยที่ 2 หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา

หน่วยที่ 3 ระบบการสื่อสารทางการศึกษา

หน่วยที่ 4 การวิเคราะห์ระบบการสอนวิชาชีพ

หน่วยที่ 5 การจัดประสบการณ์การเรียนการสอนวิชาชีพ

หน่วยที่ 6 สื่อการเรียนการสอนวิชาชีพ

หน่วยที่ 7 สื่อประสม

หน่วยที่ 8 วิธีการผลิตสื่อเทคนิคศึกษา

หน่วยที่ 9 การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา

หน่วยที่ 10 การผลิตวัสดุกราฟิก

หน่วยที่ 11 การผลิตแผ่นภาพโปร่งใส

หน่วยที่ 12 การผลิตสไลด์คอมพิวเตอร์

หน่วยที่ 13 การผลิตสื่อวีดิทัศน์

หน่วยที่ 14 การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

หน่วยที่ 15 การใช้และบำรุงรักษาซอฟต์แวร์อุปกรณ์

ผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกเนื้อหาเพื่อพัฒนาชุดการเรียนในหน่วยที่ 9 การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา หน่วยที่ 11 การผลิตสื่อแผ่นภาพโปร่งใสและหน่วยที่ 12 การผลิตสไลด์คอมพิวเตอร์ มาเป็นเนื้อหาในการสร้างชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย เนื่องจากทั้ง 3 หน่วยการเรียน มีเนื้อหาวิชาครอบคลุมทักษะการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและทักษะพิสัย ซึ่งต้องการให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานการถ่ายภาพเพื่อนำไปผลิตสื่อเทคนิคศึกษา และได้เรียนรู้การใช้อุปกรณ์การถ่ายภาพได้ชำนาญขึ้น อีกทั้งนักศึกษาสามารถทบทวนบทเรียนได้ผ่านทางอินเทอร์เน็ต

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ทดลอง กำหนดหัวเรื่องย่อยในแต่ละหน่วยโดยผู้วิจัย ได้นำเนื้อหาหน่วยที่ 9 หน่วยที่ 11 และหน่วยที่ 12 ของวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษาที่ใช้ในการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย มากำหนดหัวเรื่องโดยแบ่งเนื้อหาในแต่ละหน่วยออกเป็นตอน ๆ และเรื่องดังนี้

หน่วยที่ 9 การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา

ตอนที่ 9.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการถ่ายภาพ

เรื่องที่ 9.1.1 ความหมายของรูปภาพ

เรื่องที่ 9.1.2 ประโยชน์ของรูปภาพในการศึกษา

เรื่องที่ 9.1.3 หลักการพื้นฐานของกล้องถ่ายภาพ

ตอนที่ 9.2 ส่วนประกอบของกล้องถ่ายภาพ

เรื่องที่ 9.2.1 ตัวกล้อง

เรื่องที่ 9.2.2 ช่องมองภาพ

เรื่องที่ 9.2.3 เลนส์

เรื่องที่ 9.2.4 ส่วนประกอบอื่น ๆ

ตอนที่ 9.3 ประเภทของกล้องถ่ายภาพ

เรื่องที่ 9.3.1 กล้องถ่ายภาพแบบง่าย

เรื่องที่ 9.3.2 กล้องถ่ายภาพสำหรับมืออาชีพ

เรื่องที่ 9.3.3 กล้องถ่ายภาพดิจิทัล

เรื่องที่ 9.3.4 กล้องถ่ายภาพแบบพิเศษ

ตอนที่ 9.4 फिल्मถ่ายภาพ

เรื่องที่ 9.4.1 โครงสร้างของฟิล์ม

เรื่องที่ 9.4.2 ประเภทของฟิล์ม

เรื่องที่ 9.4.3 ความไวแสงของฟิล์ม

ตอนที่ 9.5 หลักการถ่ายภาพ

เรื่องที่ 9.5.1 การจัดองค์ประกอบภาพ

เรื่องที่ 9.5.2 ประเภทของการถ่ายภาพ

เรื่องที่ 9.5.3 เทคนิคการถ่ายภาพ

หน่วยที่ 11 การผลิตแผ่นภาพโปรงใส

ตอนที่ 11.1 แผ่นภาพโปรงใสกับการเรียนการสอน

เรื่องที่ 11.1.1 คุณลักษณะที่ดีของแผ่นภาพโปรงใส

เรื่องที่ 11.1.2 การเลือกใช้แผ่นภาพโปรงใส

เรื่องที่ 11.1.3 เทคนิคการใช้แผ่นภาพโปรงใส

ตอนที่ 11.2 การออกแบบแผ่นภาพโปรงใส

เรื่องที่ 11.2.1 องค์ประกอบการออกแบบแผ่นภาพโปรงใส

เรื่องที่ 11.2.2 หลักการออกแบบแผ่นภาพโปรงใส

เรื่องที่ 11.2.3 เทคนิคการฉีกแผ่นภาพโปรงใส

ตอนที่ 11.3 การผลิตแผ่นภาพโปรงใส

เรื่องที่ 11.3.1 ชนิดของแผ่นภาพโปรงใส

เรื่องที่ 11.3.2 วัสดุในการผลิตแผ่นภาพโปรงใส

เรื่องที่ 11.3.3 การผลิตแผ่นภาพโปรงใสโดยวิธีเขียน

เรื่องที่ 11.3.4 การผลิตแผ่นภาพโปรงใสภาพลอก

เรื่องที่ 11.3.5 การผลิตแผ่นภาพโปรงใสด้วยคอมพิวเตอร์

หน่วยที่ 12 การผลิตสไลด์คอมพิวเตอร์

ตอนที่ 12.1 การสร้างสไลด์นำเสนองาน

เรื่องที่ 12.1.1 วิธีการสร้างสไลด์นำเสนองาน

เรื่องที่ 12.1.2 ลักษณะโครงสร้างของเค้าร่างสไลด์

เรื่องที่ 12.1.3 การสร้างข้อความในการนำเสนอ

เรื่องที่ 12.1.4 การสร้างงานนำเสนออย่างง่าย

ตอนที่ 12.2 การสร้างภาพและกราฟิกในสไลด์

เรื่องที่ 12.2.1 การสร้างภาพและแก้ไขภาพ

เรื่องที่ 12.2.2 การสร้างพื้นหลังและสี

เรื่องที่ 12.2.3 การสร้างแผนภูมิและตาราง

ตอนที่ 12.3 การสร้างแอนิเมชันและมัลติมีเดีย

เรื่องที่ 12.3.1 การสร้างแอนิเมชันประกอบสไลด์

เรื่องที่ 12.3.2 การสร้างภาพยนตร์และวีดีโอคลิปประกอบสไลด์

เรื่องที่ 12.3.3 การนำเสนองานสไลด์คอมพิวเตอร์

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละหน่วยเป็นพฤติกรรมที่ต้องการ โดยเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับหัวเรื่องในแต่ละตอนตามทักษะการเรียนรู้ ตามแนวคิดของบลูม ดังแสดงในภาคผนวก ข

ขั้นตอนที่ 5 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยโดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนด มีขั้นตอน คือ

- 5.1 ทดสอบก่อนเรียน
- 5.2 นำเสนอเนื้อหา
- 5.3 ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
- 5.4 ทดสอบหลังเรียน

ขั้นตอนที่ 6 กำหนดรูปแบบชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย โดยกำหนดเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าความรู้ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อเพิ่มพูนความรู้ตามหลักสูตร โดยกำหนดหลักการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่าย ซึ่งประกอบด้วยกัน 2 ส่วนคือ

6.1 เว็บเพจการจัดการเว็บไซต์ เป็นส่วนที่ผู้ดูแลเว็บไซต์ใช้ในการจัดการข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนผ่านเครือข่ายและมีการเชื่อมโยงไปสู่การจัดการ 3 ส่วนคือ

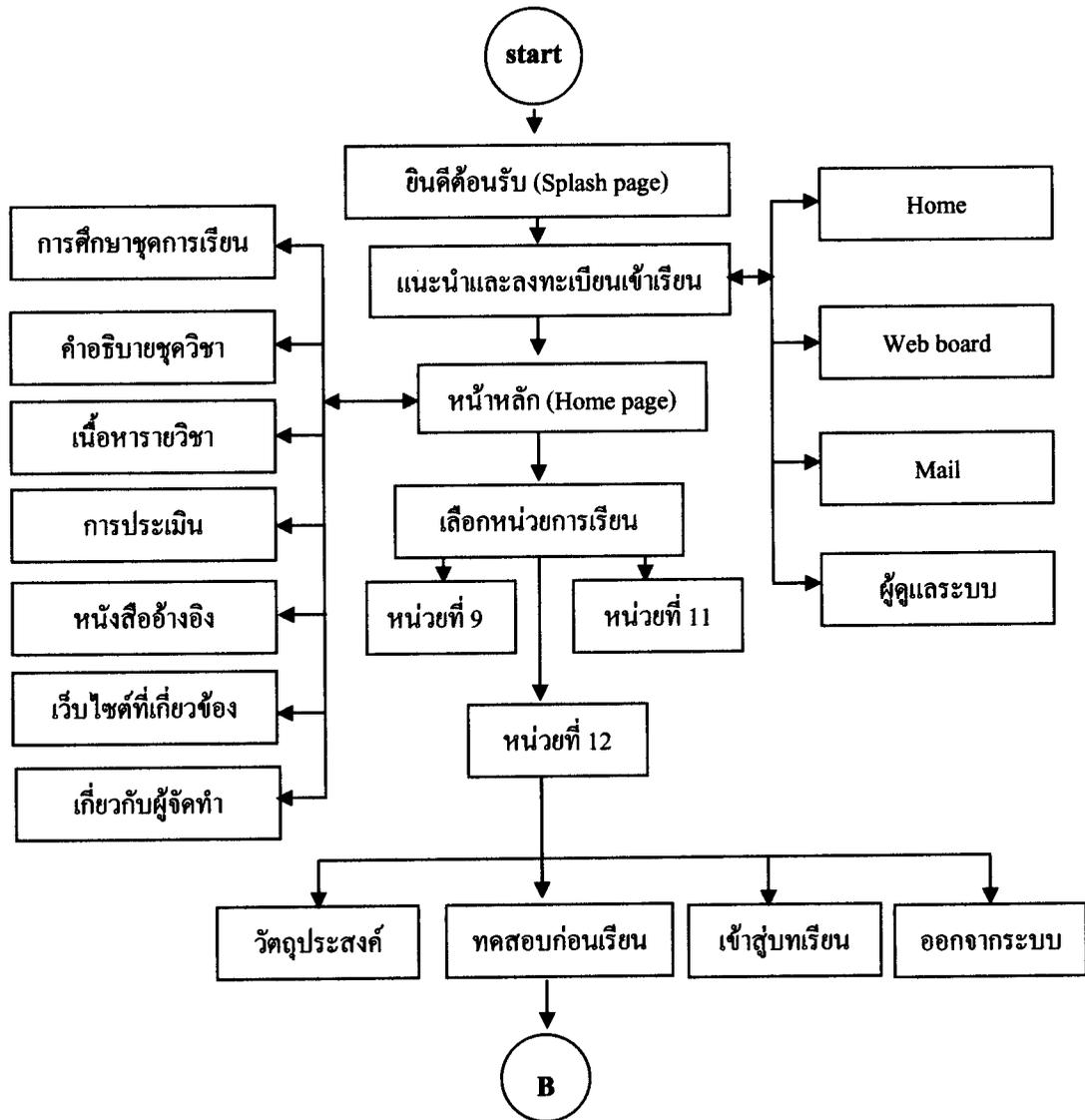
- (1) การจัดการเว็บเพจของผู้เรียน เป็นส่วนที่แสดงเว็บเพจของผู้เรียนเพื่อสร้างความสะดวกต่อการตรวจสอบความถูกต้องของการแสดงผล
- (2) การจัดการลงทะเบียน เป็นส่วนที่ใช้ในการจัดการข้อมูลทะเบียนทั้งหมดของผู้เรียนที่เข้ามาเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
- (3) การจัดการผลการเรียน เป็นส่วนที่ใช้ในการจัดการข้อมูลของคะแนนทั้งหมดของผู้เรียนทุกคนที่ได้บันทึกไว้ในฐานข้อมูล

6.2 เว็บเพจของผู้เรียน เป็นส่วนที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนและการจัดการข้อมูลส่วนต่าง ๆ ของตนเอง โดยมีการเชื่อมโยงไปสู่ 10 ส่วน คือ

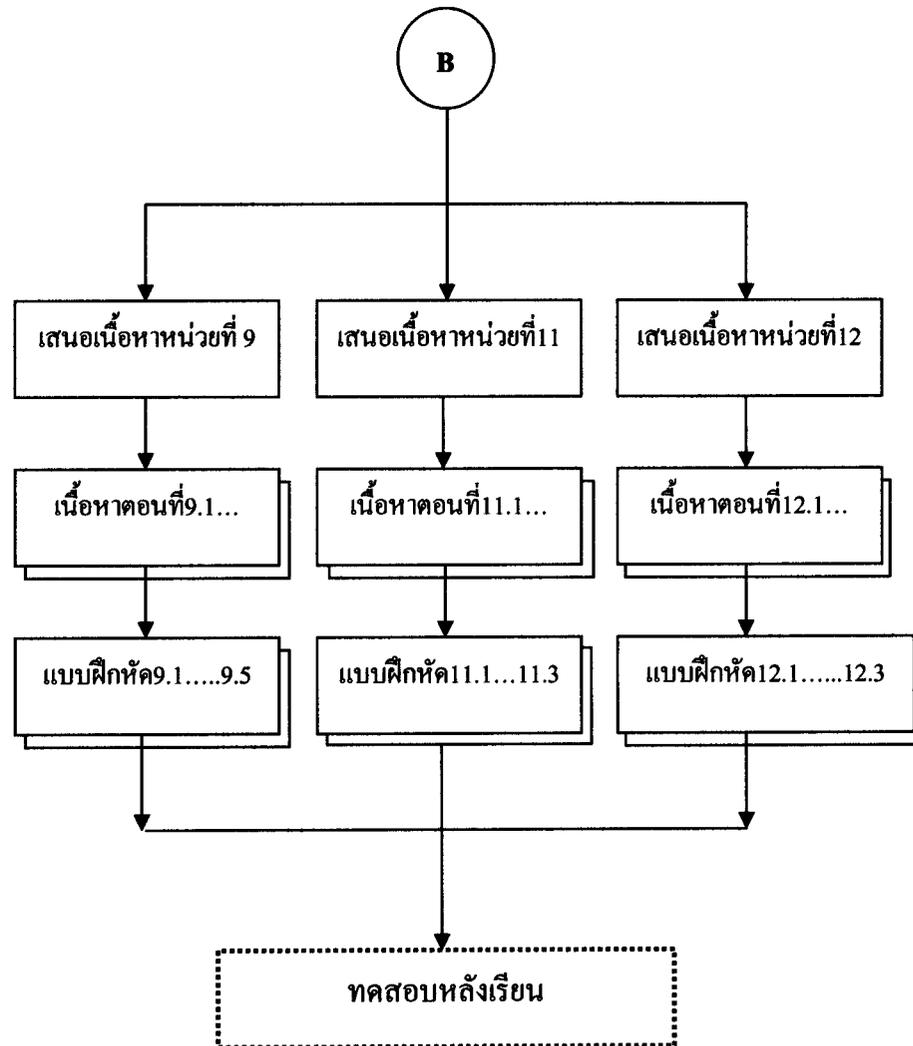
- (1) ลงทะเบียน ผู้เรียนใหม่ใช้ลงทะเบียนใส่ รหัสนักศึกษา ชื่อ สกุล ชั้นปีที่ และใส่รหัสผ่านของตนเองเพื่อใช้ในการเข้าสู่บทเรียนต่อไป
- (2) ศึกษาชุดการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ผู้เรียนต้องศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนเพื่อเข้าสู่บทเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่องการถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา

- (3) คำอธิบายรายวิชา บอกลักษณะคำอธิบายรายวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา
- (4) วัตถุประสงค์ บอกลักษณะวัตถุประสงค์ของชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษาในแต่ละหน่วยแต่ละตอน
- (5) เนื้อหารายวิชา บอกลักษณะเนื้อหาทั้งหมดของวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา 15 หน่วย และเลือกมาทำชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย 3 หน่วย
- (6) การประเมิน แนะนำการประเมินผลการเรียนรู้ชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายโดยการประเมินผลก่อนเรียน ประเมินผลระหว่างเรียน และประเมินผลหลังเรียน
- (7) หนังสืออ้างอิง แนะนำหนังสือที่ใช้ประกอบในการทำชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่องการผลิตสื่อเทคนิคศึกษา
- (8) เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง แนะนำเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่องการผลิตสื่อเทคนิคศึกษา
- (9) กระดานข่าว (Web board) เป็นหน้าการเขียนกระทู้ เพื่อแนะนำและติชมชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่องการผลิตสื่อเทคนิคศึกษา
- (10) Mail หน้าเพื่อให้ผู้เรียนส่งคำถามและ ส่งการบ้าน กับผู้สอน

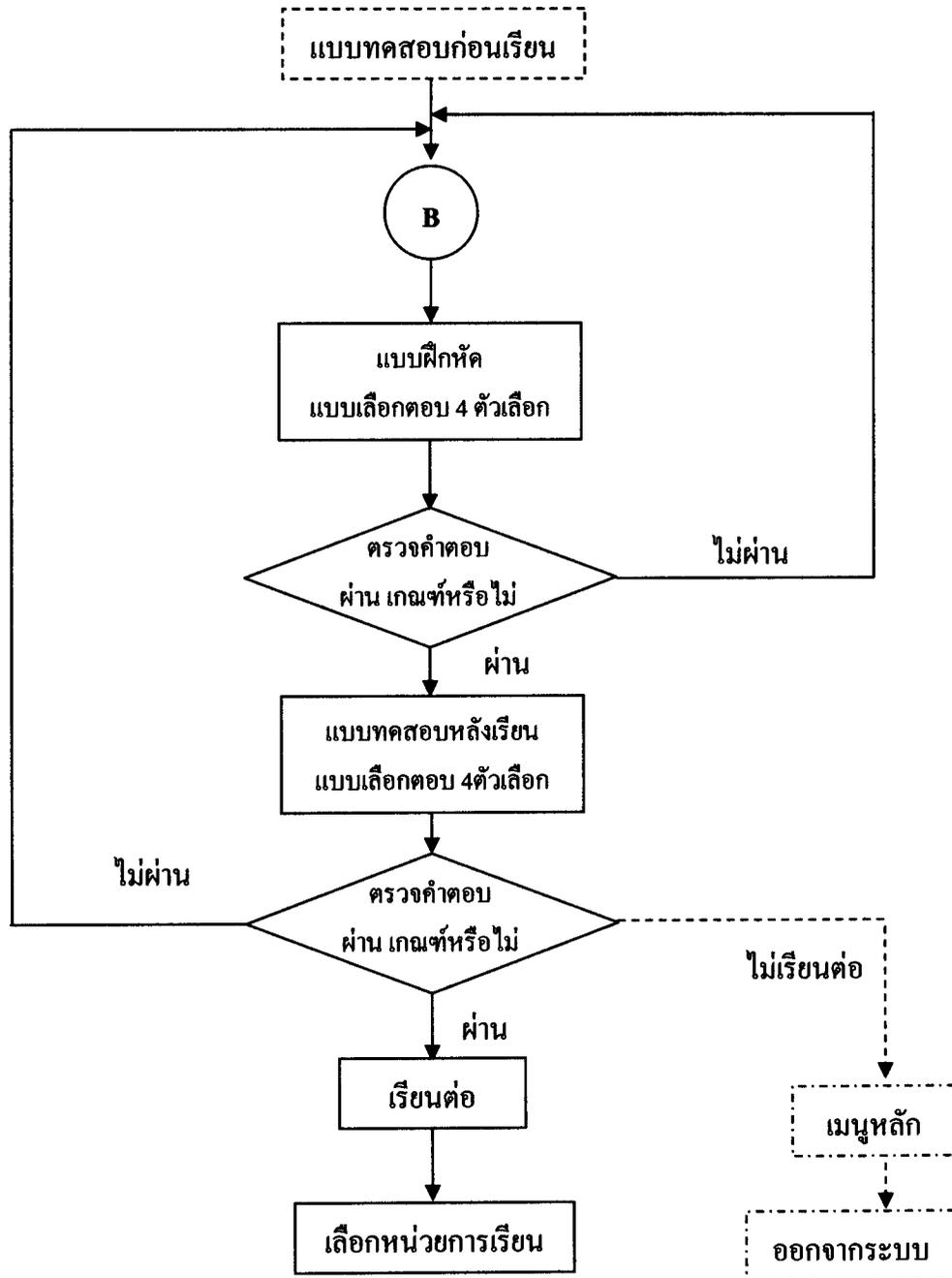
การเขียนผังงานบทเรียน (Flowchart Lesson) แสดงการทำงานของชุดการเรียน
เป็นแผนงานของต้นแบบชิ้นงานนำเสนอส่วนที่สำคัญซึ่งประกอบด้วย (1) โครงสร้าง
แผนงานเว็บไซต์ (2) โครงสร้างเว็บไซต์บทเรียน (3) โครงสร้างเว็บไซต์แบบทดสอบหลังเรียน

ภาพที่ 3.2 โครงสร้างแผนผังเว็บไซต์

ภาพที่ 3.3 โครงสร้างแผนผังเว็บไซต์บทเรียน

ภาพที่ 3.4 โครงสร้างแผนผังเว็บไซต์แบบฝึกหัดและแบบทดสอบหลังเรียน

เขียนสตอรี่บอร์ด (Story Board) เป็นกระบวนการในการเตรียมข้อความและภาพที่จะปรากฏให้เห็นบนจอคอมพิวเตอร์ แสดงให้เห็นเนื้อหาบทเรียน และวิธีการนำเสนอบทเรียน โดยในขั้นตอนนี้จะต้องร่าง (Draft) ทุกสิ่งทุกอย่างที่ใช้ในการสอนที่จะปรากฏที่หน้าจอทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มโปรแกรมไปจนกระทั่งสิ้นสุดโปรแกรม โดยการร่างลงโปรแกรม Power Point เป็นเฟรมให้คล้ายกับการออกแบบลงเว็บ หลังจากนั้นนำไปให้ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษาตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 7 สร้างชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

สร้างชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายตาม Storyboard โดยใช้โปรแกรมที่สร้างเครื่องมือ คือ เครื่องมือสร้างภาพกราฟิก เครื่องมือสร้างภาพเคลื่อนไหว เครื่องมือตัดต่อภาพและเสียง เครื่องมือสำหรับเขียนโปรแกรมชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

ขั้นตอนที่ 8 การพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

นำชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเบื้องต้นในการปรับปรุงชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายมีข้อเสนอแนะดังนี้

8.1 ด้านเนื้อหา ควรปรับเนื้อหาให้มีความชัดเจน โดยสรุปเฉพาะส่วนสำคัญ ๆ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

8.2 ด้านการออกแบบ หัวข้อหลักควรใช้ตัวอักษรและสีที่เด่นชัด ใช้สีรูปให้ตรงกับเนื้อหา รูปภาพควรมีคำบรรยายได้ภาพ และให้แสดงหัวข้อของหน่วยการเรียนรู้เพื่อบอกให้ทราบว่าศึกษาอยู่ ณ ตำแหน่งใด

8.3 ด้านการนำเสนอบริเวณที่สามารถคลิกเมาส์ได้ควรใช้สัญลักษณ์แสดงสถานะให้เหมือน

ขั้นตอนที่ 9 ทดสอบประสิทธิภาพและปรับปรุงระบบชุดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ไปทดลองโดยนำชุดการเรียนรู้เก็บไว้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ชื่อ www.edtech-online.com หลังจากทดสอบแต่ละขั้นจะมีการประเมินผลและนำมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด การทดลองแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

9.1 ขั้นตอนการทดลองแบบเดี่ยว ทำการทดลองกับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ชั้นปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน โดยการทดสอบแบบเดี่ยวได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาใน วิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่อง การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา การผลิตแผ่นภาพโปร่งใสและการผลิตสไลด์คอมพิวเตอร์ มีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 66.67/70.00, 68.52/66.67 และ 68.89/66.67 ตามลำดับ หลังนักศึกษาเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ด้วย

คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายแล้ว ผู้วิจัยได้ซักถามปัญหาข้อสงสัยเพื่อพิจารณาความสมบูรณ์ของเนื้อหา การออกแบบชุดการเรียน จากผลการทดลองได้พิจารณาข้อดี ข้อผิดพลาดและทำการปรับปรุง คือ การใช้ภาษาในเนื้อหาไม่ชัดเจน เนื้อหาบางตอนขาดความต่อเนื่องขาดภาพประกอบ เทคนิคการออกแบบ รูปภาพที่ใช้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาทำให้เข้าใจผิด การเชื่อมโยงข้อมูลยังเว็บไซต์อื่นไม่ตรงกับเมนู การคำนวณคะแนนแบบฝึกหัดมีข้อผิดพลาด

9.2 ขั้นตอนการทดลองแบบกลุ่ม ทำการทดลองกับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ชั้นปีที่ 2 เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน โดยการทดสอบแบบกลุ่ม ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่องการถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา การผลิตแผ่นภาพโปรงใสและการผลิตสไลด์คอมพิวเตอร์ มีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 77.20/76.00, 78.89/76.00 และ 75.33/76.00 ตามลำดับ หลังจากเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ผู้วิจัยได้ซักถามปัญหาข้อสงสัยและความเข้าใจในบทเรียน และนำข้อบกพร่องของบทเรียนมาปรับปรุงแก้ไขในเรื่อง เมนูที่ใช้สำหรับการเชื่อมโยงที่อยู่ในส่วนของเนื้อหา ควรทำให้เห็นชัดเจนโดยการใช้สี เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคลิกเชื่อมโยงไปยังส่วนอื่นได้โดยไม่เข้าใจผิดคิดว่าเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา ส่วนรูปภาพประกอบควรมีการบรรยายได้ภาพ และสอดคล้องกับเนื้อหา

9.3 ขั้นตอนการทดลองแบบภาคสนาม ทำการทดลองกับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ชั้นปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการทดสอบแบบภาคสนาม ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่อง การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา การผลิตแผ่นภาพโปรงใสและการผลิตสไลด์คอมพิวเตอร์ พบว่าชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่อง การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา การผลิตแผ่นภาพโปรงใสและการผลิตสไลด์คอมพิวเตอร์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 หลังจากเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายแล้ว ผู้วิจัยได้ให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนจากชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

2.2 เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์

เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ (1) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งได้แก่แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบคู่ขนาน และ (2) แบบสอบถามความคิดเห็น

2.2.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อใช้ทดสอบนักศึกษาที่เรียนจากชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายเพื่อวัดความก้าวหน้าทางการเรียนวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่อง การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา การผลิตแผ่นภาพโปร่งใสและการผลิตสไลด์คอมพิวเตอร์ โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังต่อไปนี้

(1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบ การเขียนและการ วิเคราะห์ข้อสอบ

(2) สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรม โดยอิงตารางการวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของเบนจามิน บลูม และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อใช้เป็นแม่แบบในการสร้างแบบทดสอบให้ตรงตามตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์ที่ได้สร้างไว้ โดยมีการแบ่งวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยออกเป็น 6 ระดับ คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า

(3) สร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาโดยใช้ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาวัตถุประสงค์ในแต่ละหน่วย โดยสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ดังนี้ หน่วยที่ 9 แบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 38 ข้อ แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 31 ข้อ หน่วยที่ 11 แบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 22 ข้อ แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 21 ข้อ หน่วยที่ 12 แบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 25 ข้อ แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 25 ข้อ

(4) นำแบบทดสอบที่ได้้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง พบว่าแบบทดสอบทุกข้อมีความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์มากกว่าร้อยละ 50 แต่มีสิ่งที่ต้องปรับปรุงดังนี้ (1) การเรียงข้อคำตอบให้เรียงจากสั้นไปยาวเพื่อป้องกันการเดาคำตอบของผู้เรียน (2) คำปฏิเสธให้ใช้ตัวหนาหรือขีดเส้นใต้ (3) พิจารณาคำถามแต่ละข้อด้วยว่าเป็นการแนะนำคำตอบข้ออื่น ๆ หรือไม่

(5) ปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ

(6) นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักศึกษา ที่เคยผ่านการเรียนวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่อง การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา การผลิตแผ่นภาพโปร่งใสและการผลิตสไลด์คอมพิวเตอร์ มาแล้วเพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

(7) นำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิคร้อยละ 25 ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบรายข้อของชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายในวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่องการถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา ทั้ง 3 หน่วยมีรายละเอียดการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบโดยใช้วิธีดังนี้

หาค่าระดับความยากของแบบทดสอบ (p) โดยใช้สูตร

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ p = ค่าความยากของคำถามแต่ละข้อ
 R = จำนวนนักศึกษาที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก
 N = จำนวนนักศึกษาที่เข้าสอบทั้งหมด
 แบบทดสอบที่ผ่านเกณฑ์มีค่า p ตั้งแต่ 0.20 - 0.80

หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (r) โดยใช้สูตร

$$r = \frac{H - L}{nH} \quad \text{หรือ} \quad \frac{H - L}{nL}$$

เมื่อ r = เป็นค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
 H = เป็นจำนวนนักศึกษาที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
 L = เป็นจำนวนนักศึกษาที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
 nH = เป็นจำนวนนักศึกษาทั้งหมดในกลุ่มสูง
 nL = เป็นจำนวนนักศึกษาทั้งหมดในกลุ่มต่ำ

(8) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.2 ถึง 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป เพื่อใช้เป็นข้อสอบชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย จำนวน 60 ข้อ โดยแยกเป็นข้อสอบแต่ละหน่วยดังนี้

หน่วยที่ 9 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ก่อนเรียนจำนวน 10 ข้อ และหลังเรียนจำนวน 10 ข้อ โดยแบบทดสอบก่อนเรียนมี ค่า p ระหว่าง 0.56 - 0.75 ค่า r อยู่ระหว่าง 0.25 - 0.75 แบบทดสอบหลังเรียนมี ค่า p ระหว่าง 0.50 - 0.81 ค่า r อยู่ระหว่าง 0.25 - 0.63 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 ดังแสดงในภาคผนวก ค และ ง

หน่วยที่ 11 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ก่อนเรียนจำนวน 10 ข้อ และหลังเรียนจำนวน 10 ข้อ โดยแบบทดสอบก่อนเรียนมี ค่า p ระหว่าง 0.56 – 0.75 ค่า r อยู่ระหว่าง 0.38 – 0.63 แบบทดสอบหลังเรียนมี ค่า p ระหว่าง 0.25 – 0.75 ค่า r อยู่ระหว่าง 0.25 – 0.75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 ดังแสดงในภาคผนวก ก และ ง

หน่วยที่ 12 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ก่อนเรียนจำนวน 10 ข้อ และหลังเรียนจำนวน 10 ข้อ โดยแบบทดสอบก่อนเรียนมี ค่า p ระหว่าง 0.56 - 0.81 ค่า r อยู่ระหว่าง 0.25 – 0.50 แบบทดสอบหลังเรียนมี ค่า p ระหว่าง 0.69 – 0.81 ค่า r อยู่ระหว่าง 0.38 – 0.75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.66 ดังแสดงในภาคผนวก ก และ ง

2.2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์

ผ่านเครือข่าย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert's scale) โดยเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระของชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ด้านการนำเสนอ ด้านการปฏิสัมพันธ์การให้ผลย้อนกลับ ด้านการประเมินผล และด้านประโยชน์จากการเรียน โดยมีการสร้างแบบสอบถามดังต่อไปนี้

(1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยในสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

(2) สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย โดยมีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระของชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ด้านการนำเสนอ ด้านการปฏิสัมพันธ์ การให้ผลย้อนกลับ ด้านการประเมินผล และด้านประโยชน์จากการเรียน

(3) นำแบบสอบถามความคิดเห็นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง โดยแจกแจงคำถามออกเป็นหมวดหมู่ด้านเนื้อหาสาระของชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ด้านการนำเสนอ ด้านการปฏิสัมพันธ์การให้ผลย้อนกลับ ด้านการประเมินผลและด้านประโยชน์จากการเรียน

2.3 เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย โดยวัดความก้าวหน้าของนักศึกษา และความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ดังต่อไปนี้

2.3.1 สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย คือ สถิติที่แสดงค่า E_1/E_2

2.3.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ คือ การหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt})

2.3.3 สถิติที่ใช้ในการวัดความก้าวหน้าทางการเรียนของนักศึกษา คือ ความถี่ ร้อยละ และการทดสอบค่าที (t -test)

2.3.4 สถิติที่ใช้ในการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D (Standard Deviation)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอน 3 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 เตรียมสถานที่ การทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สถานที่ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เชียงราย ซึ่งใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีระบบเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจำนวน 30 เครื่อง

3.2 เตรียมกลุ่มทดลองและระยะเวลาในการทดลอง ผู้วิจัยนำชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่อง การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา การผลิตแผ่นภาพโปร่งใสและการผลิตสไลด์คอมพิวเตอร์ไปทดลองหาประสิทธิภาพกับกลุ่มก่อนการทดลองผู้วิจัยได้ทำการจัดสภาพแวดล้อมในห้องทดลอง ได้แก่เตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน

3.3 การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพ ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่อง การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา การผลิตแผ่นภาพโปร่งใสและการผลิตสไลด์คอมพิวเตอร์ตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ อธิบายขั้นตอนการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย พร้อมทั้งแนะนำวิธีเรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายที่อยู่บน www.edtech-online.com แล้วให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียน โดยกำหนดรหัสผู้ใช้และรหัสผ่านและเข้าบทเรียน

3.3.2 ให้นักศึกษาเลือกบทเรียนตามต้องการตามหน่วยที่จัดไว้พร้อมทำแบบทดสอบก่อนเรียนบนเว็บไซต์

3.3.3 ให้นักศึกษาเรียนเนื้อหาย่อยในแต่ละตอน พร้อมทั้งศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้บนเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องที่ได้เชื่อมโยงไว้ หลังจากนั้นให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดในตอนนั้นๆบนเว็บไซต์

3.3.4 ให้นักศึกษาอภิปรายความรู้บนกระดานสนทนา

3.3.5 ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียนทันทีที่เสร็จสิ้นการเรียนในแต่ละตอน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบฝึกหัดและแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อ ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่อง การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษาทั้ง 3 หน่วย โดยให้นักศึกษาทำในเว็บไซต์ในแต่ละหน่วยการเรียน ส่วนการเก็บแบบสอบถามให้นักศึกษาเลือกแสดงความคิดเห็นใน 5 ระดับจำนวน 20 ข้อและเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา เรื่อง การถ่ายภาพเพื่อผลิตสื่อเทคนิคศึกษา การผลิตแผ่นภาพโปรงใสและการผลิตสไลด์คอมพิวเตอร์ เพื่อวัดความก้าวหน้าในการเรียนของนักศึกษา และศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

โดยการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) จากคะแนนแบบฝึกหัดกับ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) จากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน ของชุดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ E_1/ E_2 ตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 80/80 โดยยอมรับความคลาดเคลื่อน $\pm$ ที่ 2.5 โดยใช้สูตรการหา ประสิทธิภาพดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2525 : 335)

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum x}{N} \right)}{A} \times 100$$

- E_1 = ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum x$ = คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรืองาน
 A = คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดรวมกัน
 N = จำนวนผู้เข้ารับการอบรม

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N} \right)}{B} \times 100$$

- E_2 = ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ = คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
 B = คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
 N = จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

4.2 วิเคราะห์หาความก้าวหน้าของผู้เรียนหลังจากเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย โดยทดสอบค่าที (t-test) ตามสูตรดังนี้

$$t = \frac{\sum d}{\sqrt{\frac{n \sum d^2 - (\sum d)^2}{n-1}}}$$

d = ผลต่างของคะแนนสอบก่อนเรียนและ คะแนนทดสอบหลังเรียน

n = จำนวนของผู้ทดลอง

$\sum d^2$ = ผลรวมของผลต่างคะแนนยกกำลัง 2

$\sum d$ = ผลรวมของผลต่างคะแนน

df(V) = ชั้นความเป็นอิสระ

df = n-1

4.3 วิเคราะห์ความคิดเห็นจากแบบสอบถาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

4.3.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4.3.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

$$S.D = \sqrt{\frac{n\sum fX^2 - (\sum fX)^2}{n(n-1)}}$$

$\sum f$ = ผลรวมของความถี่

n = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

X = ข้อมูลแต่ละจำนวน

4.3.3 การกำหนดมาตรฐานค่า (Rating Scale) 5 ระดับของความ คิดเห็น และเกณฑ์การแปลความหมายดังต่อไปนี้

มากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
มาก	เท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน

จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อมาอธิบายความดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด